

Som rektor för Stockholms universitet vill jag idag, tillsammans med verksamhetens ledning, hälsa er alla varmt välkomna till Accelerator! Det har varit en lång och vindlande färd sedan jag för ett drygt tiotal år sedan – från professor Margaretha Rossholm Lagerlöf och dåvarande chefen för Magasin III, adjungerad professor David Neuman – först fick höra talas om initiativet till en mötesplats mellan konst och vetenskap på universitetet, i anslutning till curatorutbildningen vid den humanistiska fakulteten. Det tedde sig då närmast som en dröm vars grad av realism var svårbedömd. Att denna dröm nu kunnat förverkligas har, som vi hört av Richard Julin, berott på mångas medverkan under de år som gått, och jag delar Richards tacksamhet över det.

Två hållpunkter under vägen jag själv särskilt vill nämna var när min företrädare i rektorsämbetet Kåre Bremer år 2012 yttrade de bevingade orden "Nu kör vi", efter att ha fått en grundlig presentation av hur verksamheten skulle kunna ta sig ut i den gamla partikelacceleratorhallen, men framför allt det helt avgörande ögonblick några år senare då vi tecknade samverkansavtal med Magasin III och Familjen Robert Weils stiftelse. Utan det hade vi inte stått här idag, och jag är djupt tacksam för deras bidrag, såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt! Jag vill också särskilt passa på att instämma i Richard Julins tack till Akademiska hus för gott samarbete under byggnationen.

Stockholms universitet är Sveriges största universitet inom våra bägge vetenskapsområden, humanvetenskap och naturvetenskap – våra fyra fakulteter inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap respektive naturvetenskap är också landets största på sina respektive områden. Det ger oss en solid vetenskaplig grund att stå på.

Men vad har en konsthall egentligen på ett universitet att göra? Frågan kan besvaras på lite olika sätt. En internationell utblick ger vid handen att många betydande universitet exempelvis i USA också har liknande inrättningar, och jag vet att idén bakom Accelerator från början har varit utåtblickande. Så varför inte i Sverige?

Enligt Aristoteles består all konst i att få något att finnas till. Skapandet är en verksamhet som konsten och vetenskapen delar, från delvis olika utgångspunkter. Rent konkret och praktiskt är Accelerator förstås också, med sin placering intill Institutionen för kultur och

estetik, en verksamhet som ansluter väl till universitetets utbildning och forskning, och då inte minst till curatorutbildningen. Men universitetets uppdrag, utöver utbildning och forskning, är också samverkan. Accelerator är just en samverkansarena, en mötesplats för konst och vetenskap, där samtidigt brännande frågor kan adresseras utifrån konstens och vetenskapens perspektiv. Vetenskapen söker sanningen genom ett metodiskt utforskande av verkligheten. Konsten är, som den svenske konstnären Ola Billgren uttryckt det, en personlig kunskapsväg. Båda är lika giltiga och behövliga, två kompletterande vägar till kunskap. Konsten kan inspirera vetenskapen – och i sin tur inspireras av den i det gemensamma kunskapsökandet. Men i vår samtid ifrågasätts och ignoreras ofta kunskap och vetenskap på ett sätt som saknar motstycke i modern tid – filosofen Åsa Wikforss kallar det kunskapsresistens. När tonläget i debatten hårdnar och polariseringen ökar, och när det ropas efter snabba svar och enkla lösningar, är det tvärtom universitetets uppdrag att föra fram den vetenskapligt baserade kunskapen i all dess komplexitet och nyansrikedom. Här har det konstnärliga språket en viktig, ytterligare dimension att erbjuda, genom sin inbjudan till en djupare reflektion. Om vi på allvar ska kunna förstå och möta de stora samhällsutmaningarna idag behöver vi söka och förmedla kunskap också på nya vägar.

Tino Sehgal's immateriella invigningsverk *This progress* kunde inte passa bättre i sammanhanget. Det har tidigare ställts ut bland annat på Solomon R Guggenheimmuseet, där det konstaterades att Sehgal's konst kretsar kring hållbarhet, ekonomi, politik och social förändring, men också personlig utveckling. Men det konstaterades även att hans konst ställer andra krav på åskådaren, som inte längre kan förbli en passiv iakttagare. Tvärtom krävs det aktivt deltagande och verkligt ansvarstagande från betraktaren för att konsten ska kunna realiseras i tid och rum. Alla de frågor som Sehgal's konst i sig ställer är förstas helt centrala också för oss som universitet. Men samtidigt aktualiserar *This progress* också frågan om mottagarens roll – vare sig det gäller studenten, som förväntas aktivt tillgodogöra sig sin utbildning, eller konsthallsbesökaren, där förhoppningar och förväntningar går i samma riktning.

Min personliga förhoppning för Accelerator är att konsten ska kunna förmedla både en ökad självreflektion för oss som universitet och en kritisk reflektion över det samhälle där vi befinner oss, samtidigt som den också kan bidra till en metareflektion över konstens roll i vår

samtida verklighet. Varför är vi alls här? Vad erbjuder vi våra studenter? Vad kan vi bidra med till samhällsutvecklingen? Det är min övertygelse att detta är helt avgörande frågor att ställa sig på nytt, för universitetet, för samhället och för framtiden.

Det är med ödmjukhet, glädje och stolthet som jag nu, i spåren av och till ära för alla dem som har bidragit till att förverkliga detta stora projekt, övergår till den mer formella delen av denna invigning. Genom att klippa bandet förklarar jag härmed Stockholms universitets konsthall Accelerator invigd!